

og af Skovbrugskandidater 105, ialt 1104 Examinerede. Det giver i aarligt Gjennemsnit $39\frac{7}{7}$ Kandidat, nemlig af Veterinærer i Gjennemsnit 19, af Landbrugs-kandidater $10\frac{3}{4}$, af Landinspektører $3\frac{5}{28}$, Høvebrugskandidater $2\frac{15}{28}$ og af Skovbrugskandidater 3^3 . De Studerendes Antal er opgivet i Alt til 957, saa at der aarlig i Gjennemsnit har været en Tilgang af Noget over 30. Af denne Tilgang har der saavel for Veterinærer som for Landbrugere og Landinspektører o. s. v. været 211 fra Gaardmandsklassen. Hvad Høvebrug angaar ser man, at Gaardmandsklassen ikke har haft nogen Brug for at lære det, og for Skovbrugets Bedkommende er der kun to fra Gaardmandsklassen af de 103, der have været i Skovbrugsafdelingen. Det er jo en meget nyttig Uddannelse, baade den i Høvebruget og den i Skovbruget, men det Samme er da Tilfældet med Uddannelsen i saa mange andre private Virksomheder. Det er jo i det Væsentlige Staten og Godseierne, der have de store Haver, og jeg har opfattet Sagen med Hensyn til Høvebrugsstudiet saaledes, at Skolen fornemmelig har været brugt af de store Godseiere til der theoretisk at uddanne deres Gartnere, og det er vel ret fornødt af dem, skjøndt jeg rigtigvis tror, at de havde været kloge nok til ogsaa at have sørget for, at de havde faaet en praktisk Uddannelse ved Siden af. Og med Hensyn til Skovvæsenet bruge vi vel nogle af de 103 Skovbrugskandidater; men de allerfleste fra Skolen udgaaede Kandidater anvendes af Skoveierne, vore store Eiendomsbesiddere, der saaledes kunne faae deres private Folk givet en god Uddannelse til denne private Stilling og Næringsvei. Det er slet ikke ilde at have saadan en Anstalt paa Statens Bekostning, hvor man kan sende sine Folk hen og blive uddannede. Men jeg antager, at vi saa f. Ex. ogsaa maa komme til at oprette saadanne Anstalter for andre Næringsdribende, der ønske at faae en særlig Uddannelse for deres Folk i een eller anden Retning til Fremme for deres private Virksomhed. Jeg antager, at vi, naar vi begynde at anlægge saadanne Anstalter, godt kunne faae 3—4 Universiteter i Kjøbenhavn. Jeg vil, hvad Veterinærerne og Landinspektørerne angaar, sige, at det ganske vist er ønskeligt, at de kunne faae en grundig Uddannelse, og at Offentligheden er meget interesseret deri; men det bliver vist, naar den tages i Forbindelse med hele denne øvrige Anstalt, en overordentlig kostbar Uddannelse. Jeg tillader mig at betvivle, at den paa nogen Maade behøver at blive saa kostbar for at staffe os Dyrslæger og Landbrugere til vort Brug og Behov. Hvad nu Landbrugs-

kandidaterne angaar, har der ogsaa været paafaldende faa af dem, ialt $10\frac{3}{4}$ om Aaret, og det har kun været $2\frac{11}{28}$ aarlig for Gaardmandsklassens Bedkommende. Det er dette forbausende Tal, der synes at have virket saa opmuntrende paa vore Venner i denne Kommission. $2\frac{11}{28}$! Det er navnlig den store Brøt, som har staffet os Landbohøjskolen stillet op som et Universitet, der skal have hele vort Landbrug op til en hidtil utjendt Høide, medens man ikke har et Ord tilovers for alle de Virksomheder, som svare dertil Landet over. Lad os tage Kommissionsbetænkningen af 1856. Da var Landbrugs-skolernes Antal ikke kommet op til Tiendebelen mod nu; men dog erkjendtes fuldtud Betydningen af disse Skoler som Grundlag for Almindannelsen, hvis det skulde ventes at komme videre frem gennem denne Skole. Vi have særlig Brug for at faae Veterinærer og Landinspektører uddannede officielt og faae det gjort saa omhyggeligt og godt som mulig. I enhver af de andre Ting, baade Skovbrug, Høvebrug, Landbrug o. s. v., kan det ogsaa være nyttigt at faae en omhyggelig Uddannelse; men det burde efter min Opfattelse, hvis det skulde virke til Gavn for Landbruget, praktisk og theoretisk ste under ganske andre Former, end det hidtil har fundet Sted, og under andre Former end her er foreslået. — Det er jo kun en lille Forsamling paa 2—300 Elever med 39 Dimittenter om Aaret gjennemsnitlig for alle Fag; der modtages jo unge Mennesker lige fra Examenbordet uden nogensomhelst Praxis eller ogsaa komme de direkte hjemmefra. Det er Folk paa en 19—20 Aar; om et Par Maaneder gjør man dem vel først til Studenter for den honnerte Ambitions Skyld — det er ligesom en Skole for den honnerte Ambition. Man bliver ellers ikke saa let Student og Kandidat paa andre Omraader. Det er fristende, naar man saadan paa nogle Maaneder kan komme til at gaa med Studenterhue og saa derefter springer op som Kandidat; derfor oprettes der et Universitet med — om jeg ikke tager feil — 11 Professorer og 11 Lektorer og 16 Assistentter, en hel Del Docenter o. s. v. og saa med en Direktør — ikke Hoveddirektøren — andre Direktører paa Forsøgsanstalterne med deres Assistentter, jeg tror, der ialt er 60 officielle Lærere: Professorer, Docenter, Assistentter o. s. v. o. s. v. Det bliver saadan omtrent 1 officiel Mand for hver 4 Elever, efter hvad der hidtil har været paa Skolen gjennemsnitlig i de sidste 28 Aar; og man regner det endnu højere end at $\frac{1}{4}$ som Gratistpladser er sat 70, saa bliver der i det Hele 4 Gange 70 = 280 Elever. Mon